

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ &
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**

1^ο, 2^ο και 5^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής

**Επιμορφωτικό υλικό διαδικτυακής ημερίδας
«Εμπλουτίζοντας το μάθημα της μουσικής στην εξ
αποστάσεως διδασκαλία με καλές πρακτικές»**

Πέμπτη 22 Απριλίου 2021

**Επιμέλεια υλικού και επιστημονικά υπεύθυνη:
Μαριάννα Αγγελάκη, Σ.Ε.Ε. ΠΕ 79**

Αθήνα, 2021

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕ 79 ΚΑΙ ΤΕ 16 ΚΛ. ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**Θέμα: «Εμπλουτίζοντας το μάθημα της μουσικής στην εξ αποστάσεως
διδασκαλία με καλές πρακτικές»**

8.15-8.30	<ul style="list-style-type: none"> Χαιρετισμός Εισαγωγικός προβληματισμός ημερίδας Παρουσίαση σχεδίου εργασιών ημερίδας Μαριάννα Αγγελάκη, Σ.Ε.Ε. ΠΕ 79
8.30-9.00	<p><i>Η χρήση βίντεο Body Percussion στην εξ αποστάσεως και στη διαζώσης διδασκαλία των Α και Β τάξεων</i> Τάξη: Α, Β Ευαγγελία Μπαρλιά</p>
9.00-9.30	<p><i>Γνωριμία με το ολόκληρο και το τέταρτο</i> Τάξη: Α Σόφη Λειβαδίτη</p>
9.30-10.00	<p><i>Αξιοποιώντας τα μουσικά καμπανάκια για την ανάπτυξη των ακουστικών δεξιοτήτων των παιδιών</i> Τάξη: Β Ευτυχία Τσεσμελή</p>
10.00-10.30	<p><i>Το καρναβάλι των ζώων-Εξ αποστάσεως διδασκαλία</i> Τάξη: Α-Στ Αναστασία Σταυρουλάκη</p>
10.30-11.00	Διάλειμμα
11.00-11.30	<p><i>Δημιουργώντας ακροατές</i> Τάξη: Γ, Δ Φανή Μώραλη</p>
11.30-12.00	<p><i>ΤΡΑΓΟΥΔΩ / ΠΑΙΖΩ ΜΟΥΣΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ / ΖΩΓΡΑΦΙΖΩ με Play Along: Η διδασκαλία του τραγουδιού στην ψηφιακή τάξη</i> Τάξη: Γ, Δ Λένκα Πέσκου</p>
12.00-12.30	<p><i>Αξιοποιώντας το ψηφιακό βιβλίο στην διδασκαλία της μουσικής: Αποκριάτικα παραδοσιακά τραγούδια</i> Τάξη: Β-Στ Μάρθα-Μαρία Χαριτούδη</p>
12.30-13.00	<p><i>Με ένα μεταλλόφωνο... στον κόσμο ταξιδεύω!</i> Τάξη: Ε, Στ Ευαγγελία (Γκέλυ) Μητρογιάννη</p>
13.00-13.30	<ul style="list-style-type: none"> Συζήτηση, ερωτήσεις, προβληματισμοί Κλείσιμο εργασιών ημερίδας Μαριάννα Αγγελάκη, Σ.Ε.Ε. ΠΕ 79

Ευαγγελία Μπαρλιά

«Η χρήση βίντεο *Body Percussion* στην εξ αποστάσεως και στη δια ζώσης διδασκαλία των Α και Β τάξεων»

Τάξη: Α και Β δημοτικού

Ψηφιακό υλικό: Βίντεο

Περίληψη παρουσίασης:

Στην παρουσίαση που θα ακολουθήσει θα εξεταστεί πρώτα ο τρόπος με τον οποίο σχετίζεται το *Body Percussion* με τους διδακτικούς στόχους που τίθενται από τα ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ. Στη συνέχεια θα αναπτυχθεί η προτεινόμενη μεθοδολογία για τη χρήση των βίντεο *Body Percussion* τόσο στην δια ζώσης όσο και στην εξ αποστάσεως διδασκαλία. Επιπροσθέτως θα γίνει παρουσίαση παραδειγμάτων βίντεο *Body Percussion* καθώς και της χρήσης τους στην δια ζώσης και στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Κλείνοντας, θα γίνει αναφορά στο εκπαιδευτικό υλικό που περιέχεται στο προσωπικό μου κανάλι στο YouTube.

[Eva Barlia- YouTube](#)

Διδακτικοί στόχοι:

Σύμφωνα με το ΑΠΣ για τις Α και Β τάξεις του δημοτικού σχολείου, κύριοι διδακτικοί στόχοι είναι οι μαθητές να μπορούν:

- 1) Να παράγουν απλά ηχητικά πρότυπα με τη φωνή, το σώμα και με μουσικά όργανα.
- 2) Να εκτελούν συγχρόνως με άλλους.
- 3) Να εκτελούν ρυθμικά και μελωδικά πρότυπα από μνήμης και από σύμβολα.
- 4) Να ερευνούν, να επιλέγουν και να συνδυάζουν ήχους που παράγονται από τη φωνή, το σώμα και τα μουσικά όργανα για να παράγουν απλές συνθέσεις.
- 5) Να ακούν μια ποικιλία ειδών μουσικής.

Όλοι οι ανωτέρω διδακτικοί- μαθησιακοί στόχοι επιτυγχάνονται με τη βοήθεια των βίντεο *Body Percussion*.

Μεθοδολογία διδασκαλίας:

Για όλα τα βίντεο ρυθμικής συνοδείας η μεθοδολογία στις Α και Β τάξεις είναι η ακόλουθη.

- 1) Ήδη από το πρώτο μάθημα στην τάξη, εισάγουμε τους μαθητές σε κάποιες από τις ηχηρές κινήσεις που πρόκειται να χρησιμοποιήσουμε κατά τη διάρκεια της χρονιάς και με τα εικονίδια που τις συνοδεύουν στα βίντεο, με ένα παιχνίδι γνωριμίας που περιλαμβάνει ηχηρές κινήσεις.

Καλώς ήρθατε στην τάξη μας

- 2) Παρουσιάζουμε το τραγούδι τραγουδώντας το και δείχνοντας παράλληλα στους μαθητές τη διαδοχή των κινήσεων.
- 3) Αφού το δείξουμε 2 φορές με τους μαθητές να παρακολουθούν μόνο, τότε ζητάμε από τους μαθητές να επαναλαμβάνουν κάθε στίχο που λέμε (λόγια και κινήσεις) μετά από εμάς.
- 4) Μόλις οι μαθητές εκτελέσουν επαρκώς (ρυθμικά και με σωστές κινήσεις) το τραγούδι, περνάμε στο βίντεο το οποίο τους βοηθά να μην ξεχνούν την κίνηση που πρέπει να κάνουν ενώ αργότερα, που έχουν διδαχτεί και τις ρυθμικές αξίες τα και τι-τι, το βίντεο λειτουργεί και ως ρυθμική παρτιτούρα.

Πέντε μπουντικοί

Στη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι σημαντικό να ακολουθούμε τους παρακάτω κανόνες κατά τη διδασκαλία των παραπάνω βημάτων.

- 1) Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης του κομματιού, πρέπει οι μαθητές να έχουν κλειστά μικρόφωνα.
- 2) Μόλις περάσουμε στη μίμηση, ζητάμε από τους μαθητές ανά ομάδες των 3-4 ατόμων να ανοίξουν τα μικρόφωνα τους ή και τις κάμερες αν θέλουν, ώστε να μπορούμε να διαπιστώσουμε αν υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες στην εκτέλεση.
- 3) Όταν έρθει η στιγμή της εκτέλεσης από όλους μαζί με το βίντεο, ζητάμε από όλους να έχουν κλειστά μικρόφωνα (ώστε να ακούνε εμάς καθαρά) και όσοι μπορούν και θέλουν να έχουν ανοιχτές κάμερες.

Αυτοαξιολόγηση:

Δουλεύοντας τα βίντεο εδώ και έναν χρόνο, έχω εξάγει τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- 1) Είναι σημαντικό η πρώτη παρουσίαση των τραγουδιών και των ηχηρών κινήσεων να γίνεται από τον εκπαιδευτικό και όχι απευθείας από το βίντεο, γιατί οι μαθητές ανταποκρίνονται πολύ καλύτερα στον εκπαιδευτικό

(έχοντας την τάση να τον μιμηθούν αυθόρμητα) παρά σε ένα βίντεο που είναι “απρόσωπο”.

- 2) Στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι προτιμότερο να μην εισάγουμε τους μαθητές σε νέα γνώση (σε ό,τι αφορά την εκτέλεση νέων ρυθμικών αξιών), γιατί όσο και αν τους εξηγούμε, αρκετοί μαθητές δεν θα μπορούν να ανταποκριθούν.
- 3) Στη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, τα βίντεο Body Percussion είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για να ενεργοποιήσουμε τους μαθητές που έχουν πλέον κουραστεί να κάθονται σε μια καρέκλα και παθητικά να κοιτούν τον υπολογιστή.
- 4) Στη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι σημαντικό οι στόχοι μας να είναι ρεαλιστικοί. Είναι αδύνατο να αξιολογήσουμε με ακρίβεια το κατά πόσο οι μαθητές εκτελούν σωστά τα ρυθμικά σχήματα ή τις κινήσεις. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία που προαναφέρθηκε, μπορούμε να έχουμε μια αίσθηση, αλλά όχι κάτι περισσότερο.

Προτεινόμενες ιστοσελίδες με εκπ/κό υλικό για το μάθημα της Μουσικής του Δημοτικού Σχολείου στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Κανάλια στο YouTube με υλικό **Body Percussion** και **Ρυθμικές συνοδείες**

[Eva Barlia](#)

[Musication](#)

[Musicalikids](#)

[Ready Go Music](#)

[Pequeño Mozart](#)

Υλικό παρουσίασης στην ημερίδα:

https://drive.google.com/file/d/1vevSPcC0w6hur1SjnmoSIXTkYSCsbaD_/view?usp=sharing

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Ευαγγελία Μπαρλιά αποφοίτησε από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου το 2004. Αρχικά, δεν της είχε περάσει καν από το μυαλό να εργαστεί στην εκπαίδευση. Το 2005 όμως βρέθηκε για πρώτη φορά μέσα σε τάξη

δημόσιου δημοτικού σχολείου και ένοιωσε πως ήταν ένας χώρος όπου θα μπορούσε να προσφέρει. Έκτοτε εργάζεται σταθερά ως αναπληρώτρια μουσικός στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και προσπαθεί να κάνει τους μαθητές να αγαπήσουν τη μουσική τόσο, όσο και η ίδια.

Σόφη Λειβαδίτη

«Γνωριμία με το ολόκληρο και το τέταρτο»

Τάξη: Α δημοτικού

Ψηφιακό υλικό: Book creator, powtoon

Περίληψη παρουσίασης: Γνωριμία με το ολόκληρο και με το τέταρτο. Γίνεται εισαγωγή στη διάρκεια του ήχου. Παρουσιάζεται ένας ήχος με μεγάλη διάρκεια και ένας ήχος με μικρή διάρκεια σε μαθητές της Α δημοτικού. Μαθαίνουν οι μαθητές τη σχέση μεταξύ των δύο ρυθμικών αξιών μέσα από ένα ηλεκτρονικό βιβλίο (λογισμικό Book creator), με έντονα χρώματα, κατάλληλες γραμματοσειρές και δραστηριότητες για την εμπέδωση της συγκεκριμένης γνώσης. Μια διαφορετική παρουσίαση του συγκεκριμένου θέματος γίνεται με τη χρήση εκπαιδευτικού animated βίντεο με το πρόγραμμα powtoon. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει μία από τις δύο ή και τις δύο παρουσιάσεις για καλύτερη εμπέδωση της γνώσης από τους μαθητές.

Διδακτικοί στόχοι:

Οι μαθητές θα:

- Εισαχθούν στην έννοια της διάρκειας του ήχου.
- Μπορέσουν να ξεχωρίσουν τους μεγάλους από τους μικρούς σε διάρκεια ήχους.
- Γνωρίσουν το ολόκληρο και το τέταρτο.
- Αναπτύξουν δεξιότητες όπως η ακουστική δεξιότητα, η παρατηρητικότητα, η αυτοσυγκέντρωση.

Μεθοδολογία διδασκαλίας:

Δίδαξα τις ρυθμικές αξίες, ολόκληρο και τέταρτο με τη χρήση των λογισμικών book creator και powtoon. Οι μαθητές ξεκινούν με την παρατήρηση των ήχων και τους κατηγοριοποιούν σε ήχους με μεγάλη διάρκεια και σε ήχους με μικρή διάρκεια. Αντιλαμβάνονται ότι το ολόκληρο συμβολίζει ήχο με μεγάλη διάρκεια και το

τέταρτο ήχο με μικρή διάρκεια. Αυτό παρουσιάζεται μέσα από τις σελίδες του ηλεκτρονικού βιβλίου με έντονα χρώματα και σχήματα και με δραστηριότητες εμπέδωσης. Η σχέση των δύο ρυθμικών αξιών (ένα ολόκληρο ισούται με τέσσερα τέταρτα) αναφέρεται σε αρκετές σελίδες του βιβλίου. Οι μαθητές καλούνται να σκεφθούν ήχους από την καθημερινή ζωή που να ταιριάζουν στις δύο ρυθμικές αξίες που περιγράφονται. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα φωνήεντα του ελληνικού αλφάβητου χρησιμοποιώντας το ολόκληρο και τα σύμφωνα με τη χρήση των τετάρτων. Για περαιτέρω εμπέδωση των εννοιών, οι μαθητές παρακολουθούν και το βίντεο με την ίδια θεματική, που έχει δημιουργηθεί με το λογισμικό rowtoon. Το μάθημα μπορεί να ολοκληρωθεί με κάποιο τραγούδι. Στο συγκεκριμένο ηλεκτρονικό βιβλίο αναφέρονται τα κάλαντα του Μάρτη.

Αυτοαξιολόγηση:

Με τη χρήση του book creator παρουσιάζεται και οργανώνεται καλύτερα η διδασκαλία του ψηφιακού μαθήματος και ταυτόχρονα αποκτά περισσότερο ενδιαφέρον για τους μαθητές. Συγκεκριμένα, το ενδιαφέρον των μαθητών κεντρίζεται ακόμη περισσότερο από την εικονογράφηση του βιβλίου με τα εργαλεία που παρέχονται από την εφαρμογή του book creator (έντονα χρώματα, σχήματα, δυνατότητα ενσωμάτωσης εικόνας, ηχητικού αποσπάσματος, βίντεο και ηχογράφησης ήχου).

Ακριβώς τα δια αποτελέσματα επιτυγχάνονται και με τη χρήση του εκπαιδευτικού βίντεο με τη βοήθεια του rowtoon.

Προτεινόμενες ιστοσελίδες με εκπ/κό υλικό για το μάθημα της Μουσικής του Δημοτικού Σχολείου στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Στις ιστοσελίδες αυτές θα βρείτε το υλικό της παρουσίασης της Σ. Λειβαδίτη.

[Μουσική εκπαίδευση - sophie-leivaditi.simplesite.com](http://sophie-leivaditi.simplesite.com)

[Γνωριμία με το ολόκληρο και το τέταρτο. by sophie leivaditi - Book Creator](#)

[Το ολόκληρο και το τέταρτο - ρυθμικές αξίες - YouTube](#)

[σοφη λειβαδιτη - YouTube](#)

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Σόφη Λειβαδίτη έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στο ΕΑΠ (ΜEd), είναι πτυχιούχος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών (ΕΚΠΑ), διπλωματούχος φλάουτου

(Ωδείο Αθηνών), ανώτερων θεωρητικών (Δημοτικό Ωδείο Πειραιά) και είναι κάτοχος της πιστοποίησης Cubase Masterclass Certification της Steinberg. Έχει συμμετάσχει ως εισηγήτρια σε επιστημονικά συνέδρια σχετικά με τη μουσική και έρευνές της έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων. Είναι συγγραφέας του βιβλίου “Μουσική Εκπαίδευση”, εκδόσεις Γραφομηχανή. Παρουσίασε μαθήματα μουσικής στην Εκπαιδευτική Τηλεόραση - Μαθαίνουμε στο σπίτι. Έχει εργασθεί ως καθηγήτρια φλάουτου και υπήρξε μέλος των Φιλαρμονικών Ορχηστρών Πειραιά και Κορίνθου. Ασχολείται με τη μουσική σύνθεση και διδάσκει μουσική στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Ευτυχία Τσεσμελή

«Αξιοποιώντας τα μουσικά καμπανάκια για την ανάπτυξη των ακουστικών δεξιοτήτων των παιδιών»

Τάξη: Β' δημοτικού

Ψηφιακό υλικό: Βίντεο «Μουσικά καμπανάκια», το οποίο είναι διαθέσιμο στο YouTube στο μουσικοπαιδαγωγικό κανάλι «Η Θεωρία της Ευτυχίας».

Περίληψη παρουσίασης: Αξιοποιούμε τα μουσικά καμπανάκια στο ψηφιακό μάθημα μουσικής παίζοντας διάφορα μοτίβα. Το μάθημα αποτελείται από δύο διδακτικές ώρες και τα εκπαιδευτικά εργαλεία μας είναι τα «καμπανάκια με κουμπί», τα οποία είναι χρωματιστά και παράγουν συγκεκριμένες νότες (το κόκκινο είναι το ντο, το πορτοκαλί το ρε, το κίτρινο το μι, το πράσινο το φα, το γαλάζιο το σολ, το μπλε το λα και το φούξια το σι). Ο εκπαιδευτικός παίζει διάφορους συνδυασμούς χρησιμοποιώντας αρχικά μόνο δύο καμπανάκια και στη συνέχεια τρία και οι μαθητές καλούνται να καταγράψουν με τα αντίστοιχα χρώματα μαρκαδόρων τη σειρά που ακούνε. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η ακουστική τους αντίληψη, η συγκέντρωσή τους και η μνήμη τους. Ενισχύεται η προσοχή τους και αποκτούν θετική στάση απέναντι στο μάθημα της μουσικής.

Διδακτικοί στόχοι: Ενεργητική ακρόαση, εστίαση σε μία από τις ιδιότητες του ήχου: το ύψος.

Μεθοδολογία διδασκαλίας: Οι μαθητές γνώρισαν τα χρωματιστά καμπανάκια, άκουσαν τον ήχο που παράγει το καθένα από αυτά και προσπάθησαν να συγκρίνουν τα ύψη των φθόγγων που παράχθηκαν. Ως σύστημα καταγραφής των ήχων που άκουγαν χρησιμοποίησαν χρωματιστούς μαρκαδόρους ή ξυλομπογιές, ακόμα και τουβλάκια lego. Αρχικά αξιοποιήθηκαν δύο καμπανάκια, το γαλάζιο (σολ) και το κίτρινο (μι). Άκουσαν αρκετές φορές την εκπαιδευτικό μουσικής να χτυπάει μία το ένα μία το άλλο, καθώς έβλεπαν τα καμπανάκια. Είναι πολύ σημαντικό να το δουν αρκετές φορές για να μπορέσουν να κωδικοποιήσουν τα χρώματα με τους αντίστοιχους ήχους. Τα ρυθμικά σχήματα που εκτελούσε η εκπαιδευτικός αποτελούνταν από τέσσερις χτύπους. Για παράδειγμα το πρώτο μελωδικό σχήμα

που κλήθηκαν να καταγράψουν οι μαθητές ήταν το «γαλάζιο-κίτρινο-γαλάζιο-κίτρινο». Αφού το αποτύπωσαν στο χαρτί τους ή βάζοντας τα τουβλάκια στη σειρά, συνέχισαν με το επόμενο σχήμα. Ο βαθμός δυσκολίας ανέβαινε όταν η εκπαιδευτικός παρατηρούσε πως η πλειοψηφία των μαθητών κατέγραφαν τα μελωδικά σχήματα σωστά. Στο επόμενο μάθημα της εξ αποστάσεως διδασκαλίας προστέθηκε άλλο ένα καμπανάκι, το μπλε (λα) και το μάθημα δυσκόλεψε αρκετά. Τα μοτίβα που επιλέχτηκαν ήταν αρχικά όσο πιο απλά γίνεται και στη συνέχεια προσαρμόστηκαν στις δυνατότητες των μαθητών. Για παράδειγμα το πρώτο μοτίβο ήταν «σολ-σολ-μι-μι-λα», δηλαδή οι 4 πρώτες νότες ήταν ήδη «δουλεμένες» στο προηγούμενο μάθημα και η τελευταία νότα (λα) προστέθηκε στο τέλος προκειμένου να είναι πιο ξεκάθαρη. Τα μοτίβα αποτελούνταν αρχικά από 5 ήχους και σταδιακά αυξάνονταν. Ένα πιο δύσκολο μοτίβο ήταν το «σολ-μι-λα-μι-σολ». Παρόλο που αποτελείται από 5 ήχους δεν είναι εύκολο, καθώς δεν υπάρχει κάποια νότα που να επαναλαμβάνεται κι έτσι το μοτίβο δεν είναι εύκολα απομνημονεύσιμο.

Αυτοαξιολόγηση:

Θεωρώ ότι ήταν ένα από τα πιο ενδιαφέροντα και επιτυχημένα μαθήματα στην εξ αποστάσεως διδασκαλία. Οι διδακτικοί στόχοι επιτεύχθηκαν και οι μαθητές ήταν χαρούμενοι όταν συνειδητοποίησαν ότι έχουν «μουσικό αυτί». Όλοι οι μαθητές συμμετείχαν στη διαδικασία του μαθήματος με ενθουσιασμό και έβλεπαν σαν πρόκληση την καταγραφή των μοτίβων. Είναι πολύ σημαντική η επιβράβευση από τον εκπαιδευτικό και η τόνωση του ηθικού της ομάδας, καθώς αρχικά υπήρξαν μαθητές που ισχυρίστηκαν ότι δεν θα τα καταφέρουν μιας και δε γνωρίζουν κάποιο μουσικό όργανο. Επιπλέον, το γεγονός ότι υπήρξε μια ελευθερία ως προς την επιλογή των υλικών (μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, τουβλάκια, κηρομπογιές, ακόμα και χρωματιστά ποτήρια) για την καταγραφή των μοτίβων, ενίσχυσε το ενδιαφέρον των παιδιών και τα κινητοποίησε να συμμετέχουν με χαρά.

Υλικό παρουσίασης στην ημερίδα:

[Μουσικά Καμπανάκια-Εισήγηση](#)

Προτεινόμενες ιστοσελίδες με εκπ/κό υλικό για το μάθημα της Μουσικής του Δημοτικού Σχολείου στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Μουσικοπαιδαγωγικό κανάλι στο YouTube με τίτλο «Η Θεωρία της Ευτυχίας».

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Ευτυχία Τσεσμελή είναι απόφοιτη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α., Διπλωματούχος Σύνθεσης και Διεύθυνσης Χορωδίας και Πτυχιούχος Πιάνου. Στη συγγραφική της δραστηριότητα περιλαμβάνονται 7 βιβλία τα οποία κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Φίλιππος Νάκας. Τα βιβλία απευθύνονται σε παιδιά και εκπαιδευτικούς. Έχει δημιουργήσει 9 μουσικά παιχνίδια με κάρτες που έχουν στόχο να κάνουν τα παιδιά να αγαπήσουν τη μουσική. Εργάζεται στην Πρωτοβάθμια Ιδιωτική Εκπαίδευση από το 2005 (Σχολή Χατζήβεη).

Αναστασία Σταυρουλάκη

« Το καρναβάλι των ζώων-Εξ αποστάσεως διδασκαλία»

Τάξη: Α – Στ δημοτικού

Ψηφιακό υλικό:

Διαδραστική Παρουσίαση:

<https://paizomemousiki.blogspot.com/2021/02/blog-post.html>

Δυναμική Αγωγή

<https://drive.google.com/file/d/1inZnWfXTO-nuSMVgTKjWEA8JlbDYitiz/view?usp=sharing>

Ρυθμική Αγωγή

<https://drive.google.com/file/d/1Yq6dKMM8x8eayxDqfgPGh6pf6bN7kDiU/view?usp=sharing>

Τονικό Ύψος

https://drive.google.com/file/d/1MoXf65IQ78uStSbuTxULT_bytZ7lq1By/view?usp=sharing

Κουίζ

[Quizizz: Practice link](#)

Λίγα λόγια για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε Google Slides

<https://docs.google.com/presentation/d/1BTAPbhm-nKYQB-GrU5QL-jmFOot75WdH3LfZKOR7h50/edit?usp=sharing>

Περίληψη παρουσίασης:

Στη παρουσίαση θα αναφερθούν τρόποι εξ αποστάσεως διδασκαλίας με στόχο οι μαθητές όχι μόνο να γνωρίσουν το μουσικό έργο «Καρναβάλι των Ζώων» αλλά και να κρατήσουμε ενεργό το ενδιαφέρον τους.

Σημείωση: Περιλαμβάνονται links με αποθετήρια για αυτοτελή μαθήματα μέσω της εφαρμογής Book Creator και Μουσικών Παιχνιδιών.

Διδακτικοί στόχοι:

Οι μαθητές θα:

- Γνωρίσουν βασικά στοιχεία της βιογραφίας και εργογραφίας του Camille Saint-Saëns
- Διακρίνουν βασικά στοιχεία του έργου, με βάση την ακρόαση και ανάλυσή του μέσω διαδραστικού υλικού.
- Ανακαλύψουν λεπτομέρειες της μουσικής αυτής σύνθεσης μέσα από διαδραστικά βίντεο
- Εκτιμήσουν το έργο "Καρναβάλι των Ζώων" και θα ανακαλύψουν πως ένας συνθέτης μετατρέπει μια ιδέα ή εικόνα σε μουσική.
- Αντιπαραβάλλουν τις μουσικές γνώσεις που έχουν για το έργο, με ήδη προϋπάρχουσες (Δυναμική, Ρυθμική Αγωγή και Τονικό Ύψος).

Μεθοδολογία διδασκαλίας:

Εκμάθηση μέσω ενεργητικής μουσικής ακρόασης του μουσικού έργου «Το καρναβάλι των Ζώων», μέσα από μία διαδραστική παρουσίαση (εφαρμογές H5P, Google Slides και POWTOON) προσαρμοσμένη στην ΕΞΑΕ.

Πορεία Διδασκαλίας:

Δραστηριότητα 1^η:

Ο εκπαιδευτικός ξεκινά με την παρουσίαση στο <https://paizomemousiki.blogspot.com/2021/02/blog-post.html> όπου αρχικά γίνεται αναφορά στο συνθέτη και το έργο του μέσα από ένα σύντομο βίντεο (περιέχεται στη διαδραστική παρουσίαση). Στη συνέχεια αναφέρονται μερικά στοιχεία για το μουσικό έργο και τα όργανα που παίζουν. Έπειτα ακολουθούν τα μέρη του έργου (σύνολο 14), κάθε μέρος περιλαμβάνει 2 διαφάνειες - ακροάσεις (1^η ακρόαση: βίντεο με εικόνα ή animation, 2^η ακρόαση: διαδραστικό βίντεο με ερωτήσεις κατανόησης)

Σημείωση: Στις Α και Β τάξεις του δημοτικού η παρουσίαση συνοδεύεται από ένα βιβλίο με αφήγηση (υπάρχουν αρκετά στο εμπόριο).

Δραστηριότητα 2^η:

Κουίζ – Οι μαθητές μπορούν να παίξουν ένα παιχνίδι ερωτήσεων που αφορά το σύνολο του έργου (τάξεις Δ-Στ Δημοτικού).

[Quizizz: Practice link](#)

Προέκταση:

Σε επόμενα μαθήματα ο εκπαιδευτικός συνδυάζει μαθήματα για τη Δυναμική Αγωγή, τη Ρυθμική Αγωγή και το Τονικό Ύψος. Επαναληπτική μαθήματα με αφορμή συγκεκριμένα μέρη από το Καρναβάλι των Ζώων.

Δυναμική Αγωγή

<https://drive.google.com/file/d/1inZnWfXTO-nuSMVgTKjWEA8JlbDYitjz/view?usp=sharing>

Ρυθμική Αγωγή

<https://drive.google.com/file/d/1Yq6dKMM8x8eayxDqfgPGh6pf6bN7kDiU/view?usp=sharing>

Τονικό Ύψος

https://drive.google.com/file/d/1MoXf65IQ78uStSbuTxULT_bytZ7lq1By/view?usp=sharing

Αυτοαξιολόγηση:

Στη διαδραστική παρουσίαση περιέχονται ερωτήσεις κατανόησης και αυτοαξιολόγησης. Οι ερωτήσεις αυτές γίνονται αμέσως μετά την πρώτη ακρόαση για να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο οι μαθητές αντιλήφθηκαν συγκεκριμένα στοιχεία κάθε μέρους.

Επίσης στο τέλος της παρουσίασης ο εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει ερωτήσεις αξιολόγησης στους μαθητές. Ο εκπαιδευτικός στην σύγχρονη ΕΞΑΕ μπορεί να χρησιμοποιήσει το polling, το chat και τα reactions του webex (βλ. <https://paizomemousiki.blogspot.com/2021/04/blog-post.html>)

Οι μαθητές ανταποκρίνονται πολύ θετικά στα συγκεκριμένα μαθήματα, υπάρχει ενεργή συμμετοχή και ενθουσιασμός από πλευράς τους.

Προτεινόμενες ιστοσελίδες με εκπ/κό υλικό για το μάθημα της Μουσικής του Δημοτικού Σχολείου στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

<https://paizomemousiki.blogspot.com>

<https://ligakaimousika.blogspot.com>

<https://echosedu.blogspot.com>

<https://thesingingfish.eu/gr>

<http://mesaaptotragoudi.gr>

<https://chrysiparpara.blogspot.com/>

<https://peopleisdancing.blogspot.com>

<https://thisisnotaclassroom.blogspot.com>

<https://glikizar.blogspot.com>

<https://creativemusicbox.blogspot.com>

Βιογραφικό Σημείωμα

Η **Αναστασία Σταυρουλάκη** γεννήθηκε στο Ρέθυμνο Κρήτης. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών Α.Π.Θ. (2005 – Intergrated Master) και κάτοχος πτυχίων Ανώτερων Θεωρητικών (Φούγκα - 2007), Τρομπέτας (2009) και Βυζαντινής Μουσικής (2011). Το 2020 απέκτησε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο πρόγραμμα: "Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με τη χρήση των Τ.Π.Ε. (e-learning).

Τη διετία 2010-2012 διετέλεσε Πρόεδρος του Συλλόγου Αποφοίτων του Τ.Μ.Σ. Α.Π.Θ. Είναι μέλος της συντακτικής ομάδας του Περιοδικού "Μουσική σε Πρώτη Βαθμίδα". Επίσης, είναι μέλος της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση (Ε.Ε.Μ.Ε) και τον Ιούλιο του 2012 συμμετείχε στην οργανωτική επιτροπή για τη διοργάνωση του 30^{ου} Παγκοσμίου Συνεδρίου της Διεθνούς Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση (ISME) στη Θεσσαλονίκη. Το 2015 δημιούργησε το ιστολόγιο «Παίζω με Μουσική!» (paizomemousiki.blogspot.com), το οποίο περιλαμβάνει δημοσιεύσεις μουσικοπαιδαγωγικού ενδιαφέροντος με έμφαση στην Πρωτοβάθμια βαθμίδα εκπαίδευση.

Έχει παρακολουθήσει και συμμετάσχει ως επιμορφώτρια σε σεμινάρια μουσικοπαιδαγωγικού ενδιαφέροντος (δια ζώσης και εξ αποστάσεως). Έχει επίσης παρακολουθήσει και λάβει μέρος με εισηγήσεις της (ατομικές και ομαδικές) σε συνέδρια και ημερίδες και έχει δημοσιευθεί άρθρο της στο περιοδικό «Μουσική Εκπαίδευση». Η επιστημονική και ερευνητική της δραστηριότητα επικεντρώνεται στους τομείς της Μουσικής Παιδαγωγικής και της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Από το 2006 εργάζεται ως αναπληρώτρια εκπαιδευτικός στην Α/βάθμια εκπαίδευση, διδάσκει σε ωδεία και μουσικές σχολές (μουσικοκινητική αγωγή και θεωρία ευρωπαϊκής μουσικής) και ως εκπαιδεύτρια σε δημόσια Ι.Ε.Κ.

Φανή Μώραλη

«Δημιουργώντας ακροατές»

Τάξη:

Γ' – Δ' δημοτικού

Ψηφιακό υλικό:

Βίντεο, παρουσιάσεις σε μορφή pdf, ιστοσελίδες

Περίληψη παρουσίασης:

Το θέμα της παρουσίασης είναι προτεινόμενες πρακτικές διδασκαλίας όπου το μάθημα της μουσικής γίνεται αφορμή ώστε τα παιδιά να εντάξουν τη μουσική ακρόαση στην καθημερινότητα τους. Η ενεργητική ακρόαση αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους του μαθήματός της μουσικής. Δεν αρκεί όμως αυτή να γίνεται μία φορά την εβδομάδα, μόνο κατά την διάρκεια του μαθήματος. Ψάχνουμε τρόπους να μυήσουμε τα παιδιά στην διαδικασία αναζήτησης, εξερεύνησης, αναγνώρισης και επιλογής μουσικών έργων, έχοντας υπόψη πως παράλληλα διαμορφώνουμε μελλοντικούς ακροατές. Παράλληλα θέτουμε τις βάσεις για τα δικά τους μουσικά κριτήρια. Η πρόταση διδασκαλίας προτείνεται τόσο για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όσο και για την – ανεκτίμητης αξίας – δια ζώσης διδασκαλία.

Διδακτικοί στόχοι:

Βασικός στόχος είναι τα παιδιά να μπορούν να παρακολουθούν ένα μουσικό έργο ή απόσπασμα κατανοώντας και απολαμβάνοντάς το, και στην συνέχεια, διευρύνοντας τους μουσικούς τους ορίζοντες, να γνωρίζουν τρόπους για να αναζητήσουν την μουσική που τους ενδιαφέρει.

Ενδιάμεσα στάδια είναι τα εξής:

- Ικανότητα περιγραφής του έργου (είδος, μουσικά όργανα, κλπ)

- Κατανόηση μουσικών χαρακτηριστικών (σε σχέση με ένταση / ρυθμό / ταχύτητα / δομή / κλπ)
- Σύνδεση των μουσικών έργων με την εποχή και τους δημιουργούς τους (ανεξαρτήτως από το πότε δημιουργήθηκαν)
- Τεχνικές αναζήτησης / εντοπισμού / προσέγγισης (όχι μόνο διαδικτυακά) μουσικών έργων.

Μεθοδολογία διδασκαλίας:

Προετοιμασία:

- 1) Ορίζω – αξιολογώ τους στόχους που με ενδιαφέρουν
- 2) Επιλέγω **υλικό** (μουσικά έργα / είδη μουσικής / δημιουργοί / ...) και τα **μέσα διδασκαλίας** (βίντεο, ιστοσελίδες ή/και πλατφόρμες) λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη πώς θα μπορούσα να συνδέσω αυτό το υλικό και με *άλλες ενότητες διδασκαλίας* (τραγούδι, παίξιμο μουσικών οργάνων, δημιουργία συνθέσεων, παιχνίδια, κλπ) σε *διαφορετικούς χρόνους*.
- 3) Σχεδιάζω ένα χρονοδιάγραμμα που να καλύπτει όλο το σχολικό έτος.

Εφαρμογή:

- Συνδέω **σταθερά** κάθε μάθημα με το υλικό των ακροάσεων αφιερώνοντας λίγα ή περισσότερα λεπτά, με λιγότερη ή περισσότερη ανάλυση, σε **χρόνο ακρόασης**.
- Ενθαρρύνω τα παιδιά να **επαναλάβουν** την ακρόαση μόνα τους, στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι το επόμενο μάθημα, δίνοντάς τους συγκεκριμένες οδηγίες.

Αυτοαξιολόγηση:

Εφαρμόζω, συνειδητά και μεθοδευμένα, εδώ και δύο χρόνια την πρακτική αυτή στα σχολεία που υπηρετώ. Η πρώτη χρονιά ήταν πειραματική, στην πορεία οργάνωσα πιο μεθοδικά το υλικό (που είναι μια συνεχής διαδικασία, χωρίς τέλος!).

Από τη δεύτερη χρονιά άρχισαν να φαίνονται τα πρώτα αποτελέσματα και να αντιλαμβάνομαι πως ένας αξιολογος αριθμός παιδιών έχει μπει στην διαδικασία να επαναλαμβάνει ακροάσεις στο σπίτι ή να εξερευνά, χωρίς να έχει συγκεκριμένη εργασία (homework), ενώ πολλά από αυτά με χαρά μου ανακοινώνουν τις «ανακαλύψεις» τους.

Υλικό παρουσίασης στην ημερίδα:

<https://drive.google.com/file/d/19IIKylulhn27nL6PDeWW-fsinhygH-9s/view?usp=sharing>

Προτεινόμενες ιστοσελίδες με εκπ/κό υλικό για το μάθημα της Μουσικής του Δημοτικού Σχολείου στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

[Μέσα απ'το τραγούδι](#) (υλικό, παρουσιάσεις, βίντεο, δραστηριότητες)

[Η ώρα της μουσικής](#) (κανάλι με θεματικές λίστες που επισκέπτονται τα παιδιά για να ξανακούσουν ό,τι κάναμε στο μάθημα)

[Αρμονίας Γένεσις](#)

[Educational Soundlab – εκπαιδευτικό εργαστήριο ήχου](#)

[Dancing is people](#)

[Ο κύριος μουσικός](#)

[Singing Fish](#)

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Φανή Μώραλη γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Θεσσαλονίκη όπου σπούδασε πιάνο και ανώτερα θεωρητικά. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ. και έχει ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές στο Ε.Κ.Π.Α. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα μουσικοπαιδαγωγικά την οδηγεί σε σεμινάρια όπως, μεταξύ άλλων, αυτά των Ινστιτούτων Orff στο Ζάλτσμπουργκ και *Kodály* στην Ουγγαρία. Από το 2003 διδάσκει το μάθημα της μουσικής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Είναι, μαζί με τη συνάδελφό της Γιώτα Τηγανούρια, συγγραφέας των βιβλίων «Σολ Μι Ντο Λα – Οι βάσεις της θεωρίας, του *solfège* και του *dictée* μέσα από 100 ελληνικά παραδοσιακά τραγούδια» και «Μέσα απ'το τραγούδι – μαθαίνω μουσική γραφή και ανάγνωση».

Λένκα Πέσκου

«ΤΡΑΓΟΥΔΩ / ΠΑΙΖΩ ΜΟΥΣΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ / ΖΩΓΡΑΦΙΖΩ με Play Along:

Η διδασκαλία του τραγουδιού στην ψηφιακή τάξη»

Τάξη: Γ'- Δ' δημοτικού

Ψηφιακό υλικό:

Σας επισυνάπτω στο Google Drive 8 βιβλία μου σε μορφή pdf. Όποιος εκπαιδευτικός ενδιαφέρεται μπορεί να τα χρησιμοποιήσει είτε στην ηλεκτρονική τάξη είτε στη δια ζώσης διδασκαλία.

<https://drive.google.com/file/d/1K9OrjBjkkRgVEZuWbx8ai1VXUff27qXp/view?usp=sharing>

<https://drive.google.com/file/d/16l-9ehB1Y3MwYQsRGxfPtHgngvKQaiV6/view?usp=sharing>

https://drive.google.com/file/d/1To50XtmRwuFG_e4_B7WgtRD-SrIlFEaP/view?usp=sharing

<https://drive.google.com/file/d/1tgc282iLFjQAV7YztEUW9Y5gW6-4DMZs/view?usp=sharing>

<https://drive.google.com/file/d/1nQBmUquqy0GIHyLD3Kw6HxoJ5-5LhOPd/view?usp=sharing>

https://drive.google.com/file/d/1psEeAvTtokiDMpCGXlIPravOk7_NgO4/view?usp=sharing

https://drive.google.com/file/d/1iVkBVLxUGs42_ZVxtsH-71MEen-ijNPG/view?usp=sharing

<https://drive.google.com/file/d/1icw2Xe1m-iY-BVY8sLleAT0N7NnTdnHK/view?usp=sharing>

Περίληψη παρουσίασης:

ΤΡΑΓΟΥΔΩ / ΠΑΙΖΩ ΜΟΥΣΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ / ΖΩΓΡΑΦΙΖΩ με Play Along

Παίζω μουσικό όργανο και τραγουδώ παράλληλα με έτοιμη ενορχήστρωση απλά παιδικά τραγούδια, για τα Χριστούγεννα, τον Χειμώνα, την Άνοιξη κ.λ.π. (συνήθως σε ντο μείζονα).

Ο μαθητής μπαίνει σε έναν κόσμο οργανωμένο και «μαγικό» και κατευθείαν συμμετέχει παίζοντας στο μεταλλόφωνο πολύ απλά τραγούδια αρχικά με 3-4 νότες. Αρχικά παίζει νότες εμπειρικά. Αναγνωρίζει σιγά σιγά τις αξίες των νοτών, τη σημειογραφία τους κ.λ.π.

Στα πιο δύσκολα τραγούδι συμμετέχει με ισοκράτη ή και με κάποιο μελωδικό μοτίβο (πάνω στην αρμονία συνήθως). Με ευχάριστο τρόπο παίζει, μαθαίνει και χαλαρώνει δημιουργικά. Απολαμβάνει...

Τα τραγούδια κατηγοριοποιούνται σε:

- ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (+ τραγούδια με ζώα)
- ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (+ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ, ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ, ΦΩΤΩΝ)
- ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ
- ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ
- ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ

Διδακτικοί στόχοι:

Να μάθουν οι μαθητές να παίζουν μουσικό όργανο και να τραγουδούν παράλληλα με έτοιμη ενορχήστρωση απλά παιδικά τραγούδια, για τα Χριστούγεννα, τον Χειμώνα, την Άνοιξη κ.λ.π. (συνήθως σε ντο μείζονα).

Μεθοδολογία διδασκαλίας:

1. Διαβάζω τους **στίχους** ελεύθερα, με μίμηση των μαθητών ανά στίχο.
2. Διαβάζω τους στίχους με ρυθμό, με μίμηση των μαθητών ανά στίχο.
3. Παίρνω τις μπαγκέτες του μεταλλόφωνου ή 2 ξυλάκια και παίζω το **ρυθμό της μελωδίας**.

4. Απαντώ τις **νότες** σε ένα φύλλο χαρτί για τηλεμάθημα ή στη φωτοτυπία στο σχολείο (συχνά δίνω βοηθητικό πινακάκι με τις νότες που περιέχει το τραγούδι, στη σειρά και τα ονόματα).
5. **ΡΥΘΜΙΚΟ ΣΟΛΦΕΖ**: Λέω τις νότες ρυθμικά κουνώντας πάνω - κάτω το δεξί χέρι, με μίμηση των μαθητών ανά μέτρο.
6. **ΜΕΛΩΔΙΚΟ ΣΟΛΦΕΖ**: Τραγουδώ τις νότες μελωδικά και πάλι κουνώντας πάνω - κάτω το δεξί χέρι.
7. Προσπαθώ να παίξω μέτρο μέτρο ή φράση φράση σε οποιοδήποτε **όργανο** έχω: μεταλλόφωνο, κιθάρα, αρμόνιο, πιάνο, βιολί κ.ά. λέγοντας τις νότες. Με μίμηση οι μαθητές απαντούν.
8. Παίζω **συγχρόνως** στο μουσικό όργανο και τραγουδώ τους στίχους, στο σχολείο μαζί με τους μαθητές, στα τηλε-μαθήματα μόνη μου.
9. **Ζωγραφίζουν** ελεύθερα το θέμα σε τηλεμάθημα/σε φωτοτυπία στο σχολείο χρωματίζουν, φτιάχνουν τα δικά τους μουσικά βιβλία.
10. Ένας ένας παίζει και τραγουδά το νέο τραγούδι και όλοι μαζί και με Play Along (στο σχολείο) ή και στο σπίτι ο καθένας μόνος του με τα έτοιμα βίντεο στο κανάλι μου!

*Στα τηλε-μαθήματα όλοι μαζί μπορούν μόνο με κλειστό μικρόφωνο να παίζουν ή να τραγουδούν Play-Along, ενώ ένας και μόνο συμμαθητής τους ακούγεται!

Αυτοαξιολόγηση:

Η ανταπόκριση των μαθητών είναι αυτή που προσωπικά πραγματικά με ενδιαφέρει και με επηρεάζει, καθώς κάθε φορά βελτιώνω τον τρόπο ή και επιλέγω άλλα τραγούδια. Συνεχώς γράφω καινούρια δικά μου τραγούδια. Είναι μια διαρκής διαδικασία προσαρμογής και αλλαγής πάνω όμως σε μια απλή εν τέλει και σφιχτά δομημένη ιδέα που έχει πολλών ετών εφαρμογή και επιτυχία, μπορώ να πω προσωπικά για μένα. Από τους 480 μαθητές που έχω φέτος, οι 300 περίπου μαθητές έχουν αγοράσει μεταλλόφωνο με δική τους πρωτοβουλία μετά από απλή δική μου προφορική πρόταση. Πάντα έχω μαζί μου το μεταλλόφωνο, έστω και για να κάνουμε ζέσταμα στη φωνή μας, στην αρχή του μαθήματος!

*Γνωρίζουν βέβαια άμεσα την οργανωμένη (όσο γίνεται) δουλειά μου και στο youtube και πιστεύω ότι απολαμβάνουν ακόμη και την ακρόαση και μόνο της μουσικής του video σε συνδυασμό με την εικόνα, στίχους, παραγωγή, τραγουδιστές κ.τ.λ.

**Κάποιες φορές έχω ηχογραφήσει και με μαθητές μου και αυτό τους ευχαριστεί πολύ! *...και τους γονείς!

Προτεινόμενες ιστοσελίδες με εκπ/κό υλικό για το μάθημα της Μουσικής του Δημοτικού Σχολείου στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

<https://www.youtube.com/channel/UCIFfiSX4AfcgJft9jQc3cHg>

ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (+ τραγούδια με ζώα)

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2>

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B5MV2Z004yF-S9dkpa2zPc->

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B5MfncNGJMCwZ_ZBjx6jENI

(+ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ, ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ, ΦΩΤΩΝ)

https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B43bOq8Xp_qQ71R5Q3CXgtU

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ

https://www.youtube.com/watch?v=izPnXXwtmGo&list=PLG8kHYP0L5B5y4ykMgsT_wcmkNP9KZgYyg

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B4wVv3U5Y8-BYzerAoSfSMe>

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B6zsyjl4aDRzAVrTHQsMKB4>

https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B5ox0ZsLD2Oy_Kyy-0-QagM

Βιογραφικό Σημείωμα

Η ΛΕΝΚΑ ΠΕΣΚΟΥ είναι μουσικός της Α/Βάθμιας Εκπαίδευσης. Ξεκίνησε τα πρώτα μαθήματα πιάνου 6 ετών. Έπειτα συνέχισε τις σπουδές στη μουσική, πιάνο και ανώτερα θεωρητικά στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, το Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης, το Ωδείο Φίλιππος Νάκας, παίρνοντας Πτυχίο Αρμονίας, Αντίστιξης, Φούγκας, Ενοργάνωσης Πνευστών, Πτυχίο Πιάνου, Δίπλωμα Πιάνου και Δίπλωμα Σύνθεσης, όλα με Άριστα. Έχει συγγράψει πολλά μουσικά βιβλία για παιδιά και έχει ηχογραφήσει και κάνει την παραγωγή σε πολλά παιδικά και Χριστουγεννιάτικα τραγούδια γνωστά-αγαπημένα στα μικρά παιδιά αλλά και νέα τραγούδια δικά της. Έχει συνεργαστεί με την FM Records, τον Εναλλακτικό Κύκλο, τις Εκδόσεις Cambia και τις Εκδόσεις Φίλιππος Νάκας, σε έντυπη μορφή αλλά και digital release.

*ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ PLAY LIST: ΠΡΟΤΑΣΗ διδασκαλίας 34 διαδικτυακών μαθημάτων / Πρόταση συμπληρωματικής ύλης για μία σχολική χρονιά στο μάθημα της μουσικής ή και στο ολοήμερο σχολείο / Λένκα Πέσκου

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B7vsDarEzVL8ihNNbGpfg0n>

1.ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΝΤΟ ΡΕ ΜΙ	https://www.youtube.com/watch?v=wZ82C3BIfEk&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=29 https://www.youtube.com/watch?v=gT2OV40ppo0&list=PLG8kHYP0L5B5MV2Z004yF-S9dkpa2zPc-&index=1&t=74s	
2.ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	Η ΤΟΥΡΤΑ (3 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=Z3y0bCJRdpA	
3.ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΤΟ ΒΙΟΛΙ (3 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=yI9e2DZ6lXY&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=177	
4.ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΤΟ ΡΟΛΟΙ (3 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=lvdkOq52-PA&list=PLG8kHYP0L5B5MV2Z004yF-S9dkpa2zPc-&index=8	
5.ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΚΟΥΝΙΑ ΜΠΕΛΑ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=9XyhSGcpRGA&list=PLG8kHYP0L5B5MV2Z004yF-S9dkpa2zPc-&index=2	
6.ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΒΟΥ Α ΒΑ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=-TLwFjV_gE4&list=PLG8kHYP0L5B5MV2Z004yF-S9dkpa2zPc-&index=5	
7.ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΖΩΗ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=M-HtMnMJY3E&list=PLG8kHYP0L5B5MV2Z004yF-S9dkpa2zPc-&index=11	
8.ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	Ο ΠΟΝΤΙΚΟΥΛΗΣ (6 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=e4-PKCUCq7A&t=90s	
9.ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΑΛΕΠΟΥΔΑΚΙ	https://www.youtube.com/watch?v=7GuZ0oQVDTU&list=PLG8kHYP0L5B4wVv3U5Y8-BYzerAoSfSMe&index=2	
10.ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ	https://www.youtube.com/watch?v=8EfifLX_p4&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=73	
11.ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΦΟΥΜ ΦΟΥΜ	https://www.youtube.com/watch?v=XKVXNnuS_rM&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=78	
12.ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΡΟΥΝΤΟΛΦ ΤΟ ΕΛΑΦΑΚΙ	https://www.youtube.com/watch?v=FP1vu3taVEI&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=96	
13.ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΤΙΓΚΙ ΤΙΓΚΙ Ο ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗΣ	https://www.youtube.com/watch?v=cK2Aeg97bCo&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=70	
14.ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ	https://www.youtube.com/watch?v=9PG06bYmynw&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=61	
15.ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΜΕΛΟΜΑΚΑΡΟΝΑ	https://www.youtube.com/watch?v=L2r5DPCweDE&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=77	
16.ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΜΥΡΙΖΕΙ	https://www.youtube.com/watch?v=HD5g4nsxjXw&list=PLG8kHYP0L5B4uThxntuGWZLEe4RyUFku2&index=75	

17.ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΗΡΘΕ Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ (6 ΝΟΤΕΣ)	https://youtu.be/hy3buoTtG64
18.ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	Α,Α,Α ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΠΑΓΩΝΙΑ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://youtu.be/SKQF5G7ovdQ
19.ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΙΑ ΓΑΤΟΥΛΑ ΣΤΟΝ ΧΙΟΝΙΑ (3 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=3w1Zc1tzu4Q&list=PLG8kHYP0L5B5y4ykMgsTwcmkNP9KZgYyg&index=8
20.ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΕΝΑ ΣΠΟΥΡΓΙΤΑΚΙ (8 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=hiNd5E-0kSc&list=PLG8kHYP0L5B5y4ykMgsTwcmkNP9KZgYyg&index=21
21.ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ, ΚΡΥΟ ΠΟΛΥ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=qNzfVYJa08w&list=PLG8kHYP0L5B5y4ykMgsTwcmkNP9KZgYyg&index=26
22.ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΧΙΟΝΙΟΥ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=tPADtpg4YNE&list=PLG8kHYP0L5B5y4ykMgsTwcmkNP9KZgYyg&index=4
23.ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΟΙ ΚΑΜΠΑΝΕΣ	https://www.youtube.com/watch?v=gTijuy0w0Ug&list=PLG8kHYP0L5B5y4ykMgsTwcmkNP9KZgYyg&index=22
24.ΜΑΡΤΙΟΣ	ΧΙΟΝΟΠΟΛΕΜΟΣ	https://www.youtube.com/watch?v=0qntAAii5bY&list=PLG8kHYP0L5B5y4ykMgsTwcmkNP9KZgYyg&index=12
25.ΜΑΡΤΙΟΣ	ΤΣΙΚΙ ΤΣΙΚΙ ΤΟ ΤΡΕΝΑΚΙ	https://www.youtube.com/watch?v=9cKpyJ7kik8&list=PLG8kHYP0L5B5y4ykMgsTwcmkNP9KZgYyg&index=17
26.ΜΑΡΤΙΟΣ	ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://youtu.be/7zqry6P-YCM
27.ΜΑΡΤΙΟΣ	PLAYLIST με 11 τραγούδια για την 25 ^η Μαρτίου	https://www.youtube.com/playlist?list=PLG8kHYP0L5B6zsyjl4aDRzAVrTHQsMKB4
28.ΑΠΡΙΛΙΟΣ	Η ΣΟΥΛΑ Η ΜΕΛΙΣΣΟΥΛΑ	https://youtu.be/gcujGkxklBw
29.ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΠΑΣΧΑΛΙΤΣΑ ΣΤΑ ΑΥΓΑ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=juvghxemHfo&list=PLG8kHYP0L5B4wVv3U5Y8-BYzerAoSfSMe&index=4
30.ΜΑΙΟΣ	Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΜΑΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	https://www.youtube.com/watch?v=1IGvBUGX1h0&list=PLG8kHYP0L5B4wVv3U5Y8-BYzerAoSfSMe&index=6
31.ΜΑΙΟΣ	ΤΑ ΞΩΤΙΚΑ ΤΗΣ ΓΗΣ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=OyBIJ8RSxZk&list=PLG8kHYP0L5B4wVv3U5Y8-BYzerAoSfSMe&index=9
32.ΜΑΙΟΣ	ΤΟ ΑΛΟΓΑΚΙ (4 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=CP7P6FxGR7w&list=PLG8kHYP0L5B4wVv3U5Y8-BYzerAoSfSMe&index=5
33. ΜΑΙΟΣ	ΤΙ ΧΑΡΑ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=w7dMNPRneOg&list=PLG8kHYP0L5B4wVv3U5Y8-BYzerAoSfSMe&index=16
34.ΙΟΥΝΙΟΣ	ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ (5 ΝΟΤΕΣ)	https://www.youtube.com/watch?v=kLnjeON-5Xs&list=PLG8kHYP0L5B4wVv3U5Y8-BYzerAoSfSMe&index=3

Μάρθα – Μαρία Χαριτούδη

**«Αξιοποιώντας το ψηφιακό βιβλίο στην διδασκαλία της μουσικής:
Αποκριάτικα παραδοσιακά τραγούδια»**

Τάξη: Β' - ΣΤ' δημοτικού

Ψηφιακό υλικό: Ψηφιακό βιβλίο (e-book με Read Book Creator)

Περίληψη παρουσίασης:

Το ψηφιακό βιβλίο **ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ** περιλαμβάνει πληροφορίες για τις απόκριες, για τα ήθη - έθιμα, δρώμενα, τραγούδια και τελειώνει με την Καθαρά Δευτέρα, την αρχή της Σαρακοστής. Η δομή και το περιεχόμενο του βιβλίου αποτελεί πολύτιμο βοήθημα για τον εκπαιδευτικό αλλά και απαραίτητη συντροφιά για κάθε μαθητή την περίοδο της αποκριάς.

Διδακτικοί_στόχοι:

Οι μαθητές θα πρέπει :

- Να γνωρίσουν παραδοσιακά αποκριάτικα τραγούδια από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.
- Να γνωρίσουν την ιστορία των λέξεων, προέλευση αποκριάς, μάσκας, τριώδιο, ήθη και έθιμα.
- Να αναγνωρίσουν ρυθμικά στοιχεία των τραγουδιών.
- Να σχολιάσουν το περιεχόμενο και το νόημα των τραγουδιών.
- Να συνδυάσουν το τραγούδι και την κίνηση με τον ρυθμό.

Μεθοδολογία διδασκαλίας:

Προτεινόμενος χρόνος διδασκαλίας: 2-3 διδακτικές ώρες.

Ανάλογα με το μαθητικό δυναμικό προσαρμόζονται οι μαθησιακοί στόχοι. Μοιράζεται το ψηφιακό βιβλίο στους μαθητές για να το γνωρίσουν καλύτερα. Στις μικρότερες τάξεις προσπαθήσαμε να δραματοποιήσουμε το τραγούδι “παντρεύουνε τον κάβουρα”, επινοήσαμε πρόσθετους στίχους που αναφέρονται σε άλλα ζώα, αντικαταστήσαμε την φράση “ντραγκα-ντρουγκα” με ήχους από κρουστά ή αντικείμενα στο χώρο τους (φυσικά δια ζώσης θα είχε καλύτερο αποτέλεσμα).

Στις μεγαλύτερες τάξεις μαθαίνουμε “πως το τρίβουν το πιπέρι”. Χτυπάμε παλαμάκια λέγοντας ψιθυριστά τα λόγια ή χτυπήματα στους μηρούς ρυθμό 4/4. Επίσης μέσα από ρυθμικές και μελωδικές δραστηριότητες εμπεδώνουν το μέτρο 7/8 (συνηθισμένος αποκριάτικος ρυθμός)

Το ψηφιακό υλικό προσφέρθηκε να αξιοποιηθεί διαθεματικά με τα Εικαστικά και την Θεατρική Αγωγή.

Αυτοαξιολόγηση:

Κατά την πραγματοποίηση της θεματικής αυτής προσέγγισης διαπιστώθηκε ότι τα παιδιά ανταποκρίθηκαν στους στόχους του μαθησιακού αντικειμένου. Βρήκαν το ψηφιακό βιβλίο αρκετά διασκεδαστικό, συγκεντρωμένο και οργανωμένο το υλικό μάθησης με πολύ τραγούδι. Συνδύασαν το τραγούδι και την κίνηση με τον ρυθμό.

Υλικό παρουσίασης στην ημερίδα:

https://drive.google.com/file/d/19gmEd7ErplF_L1iX-zRglXlxtqawRSfg/view?usp=sharing

Προτεινόμενες ιστοσελίδες με εκπ/κό υλικό για το μάθημα της Μουσικής του Δημοτικού Σχολείου στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

- ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (E-BOOK)

<https://blogs.sch.gr/4dimfarlar/2021/02/28/apokriatika-paradosiaka-tragoydia-kai-ethima/>

- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

<https://blogs.sch.gr/4dimfarlar/category/%ce%bc%ce%b1%ce%b8%ce%ae%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b1-%ce%b5%ce%b9%ce%b4%ce%b9%ce%ba%ce%bf%cf%84%ce%ae%cf%84%cf%89%ce%bd/%ce%bc%ce%bf%cf%85%cf%83%ce%b9%ce%ba%ce%ae/>

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Μάρθα – Μαρία Χαριτούδη εργάζεται στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Κάτοχος Πτυχίου Μουσικολογίας (Bachelor of Music, University of Cardiff, Wales, UK), Μεταπτυχιακού Σύνθεσης (Master of Composition, University of Leeds, UK) και ανώτερων θεωρητικών Αρμονίας, Αντίστιξης, Φούγκας. Σεμινάρια, προγράμματα, συνέδρια.

Ευαγγελία (Γκέλυ) Μητρογιάννη

«Με ένα μεταλλόφωνο... στον κόσμο ταξιδεύω!»

Τάξεις: Ε΄ και Στ΄ δημοτικού

Ψηφιακό υλικό Προτεινόμενου Μαθήματος:

(α) Ταξίδι στην Αφρική: Νιγηρία (powerpoint)

<https://www2.slideshare.net/evamitro/ss-240272942>

Funga Alafia (τραγούδι καλωσορίσματος)

https://drive.google.com/file/d/1pOYhE-uiLvXWs_γΧΚΟgBCA-nzhPz2WL/view

(β) Ταξίδι στην Ασία: Ιαπωνία (powerpoint)

<https://www2.slideshare.net/evamitro/ss-241508354>

Jan Ken Ron Yo (δυναδικό παιχνιδοτράγουδο – «Πέτρα, ψαλίδι, χαρτί»)

<https://drive.google.com/file/d/11v5qs6RwEDVR2e4Xe-zpG3hutecshoP8/view>

(γ) Ταξίδι στην Ωκεανία: Νέα Ζηλανδία (powerpoint)

<https://www.slideshare.net/evamitro/ss-243263948>

Macoway (τραγούδι δουλειάς & επιβίωσης στη Φύση)

<https://drive.google.com/file/d/1pahdKGhHZq4dhRO4vvV4PRdN3HrjhKVK/view>

(δ) Ταξίδι στην Αμερική: Η.Π.Α. (powerpoint)

<https://www.slideshare.net/evamitro/ss-246369703>

Kumbaya (θρησκευτικό τραγούδι – spiritual)

https://drive.google.com/file/d/1z9-7x_RBSaHOpgVBC7BTcJBWgCyx58C8/view

(ε) Ταξίδι στην Ευρώπη: Ηνωμένο Βασίλειο (powerpoint)

<https://www.slideshare.net/evamitro/ss-244843183>

Button you must wander (ομαδικό παιχνιδοτράγουδο)

<https://drive.google.com/file/d/1hNFkxHDSwbVfu5q-qLaOf5uyohCOacGt/view>

Περίληψη παρουσίασης:

Το Πρόγραμμα απευθυνόταν στους μαθητές των Ε΄ και Στ΄ τάξεων του Δημοτικού Σχολείου. Στόχος του ήταν μέσα από τη βιωματική γνωριμία των μαθητών με το μεταλλόφωνο (εξοικείωση με τις τεχνικές παιξίματος του μεταλλόφωνου και άλλων κρουστών) να επιτευχθεί η δημιουργική συμμετοχική ενεργοποίηση τους, γνωρίζοντας και παίζοντας χαρακτηριστικές «Μουσικές του Κόσμου» από τις πέντε Ηπείρους της Γης. Μέσα από αυτή τη διαδικασία οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με παιχνιδοτράγουδα και μουσικές άλλων πολιτισμών, μελέτησαν ακροθιγώς κουλτούρες και συνήθειες άλλων λαών. Αυτή η διαθεματική προσέγγιση, παρόλο που στο μεγαλύτερό της διάστημα (Δεκέμβριος 2020-Απρίλιος 2021) είχε ψηφιακό χαρακτήρα – μέσω της webex διδασκαλίας, (λόγω του covid 19) – έδειξε ότι σταδιακά προσέφερε στα παιδιά εξοικείωση μεταξύ τους σε καλλιτεχνικό επίπεδο, καλλιεργώντας ταυτόχρονα το αίσθημα της ατομικής ευθύνης στο σύνολο, την ενσυναίσθηση και τη δημιουργικότητα. Ένα επιπλέον αποτέλεσμα της webex διδασκαλίας αποτέλεσε η δημιουργία ψηφιακού βιβλίου με ηχογραφήσεις των ίδιων των μαθητών που «περιέγραφαν» με μουσικές και αφηγήσεις το ταξίδι τους στον κόσμο με «όχημα» τη μουσική.

Διδακτικοί στόχοι:

- Η γνωριμία του παιδιού με τον εαυτό του, η συνεργασία και η αρμονική ένταξή του στην ομάδα – ορχήστρα.
- Η ανάπτυξη των μουσικών ικανοτήτων του και η καλλιέργεια του ψυχικού του κόσμου.
- Η διαμόρφωση αισθητικής – καλλιτεχνικής αντίληψης και μουσικού κριτηρίου.
- Η δημιουργική ανάπτυξη των εκφραστικών δεξιοτήτων του μέσα από την ατομική και ομαδική μουσική εκτέλεση στο μεταλλόφωνο.
- Η συνειδητοποίηση της έννοιας του μέλους ενός οργανικού συνόλου.
- Η ενθάρρυνση της δημιουργικής έκφρασης των παιδιών.
- Η συλλογική καλλιτεχνική μουσική δημιουργία.
- Η απόκτηση συγκεκριμένων γνώσεων γύρω από διάφορους πολιτισμούς

Μεθοδολογία διδασκαλίας:

Κύρια μορφή διδασκαλίας της μουσικής αποτέλεσε η εμπειρική επαφή των παιδιών με κύριο μελωδικό κρουστό όργανο το μεταλλόφωνο, αλλά και άλλα μελωδικά (ξυλόφωνο, boomwhackers) και ρυθμικά κρουστά (τύμπανα, bongos, γκουίρο κτλ.), δημιουργώντας έτσι την «Ορχήστρα του Σχολείου». Κατά τη διάρκεια των διαδικτυακών μαθημάτων υπήρξε επίσης αξιοποίηση του ψηφιακού ξυλόφωνου <https://playxylo.com/>. Η μουσική εκτέλεση σε ένα μουσικό όργανο ως παιδαγωγικό και παιδευτικό εργαλείο έκφρασης και δημιουργικής απασχόλησης αποτέλεσε δυναμικό στοιχείο σύνδεσης της κοινωνικής ζωής με την πολιτιστική ζωή –στη βάση και στο σύνολό της, καθώς κατέστη εφικτό σε σημαντικό βαθμό, να προσεγγιστούν διαθεματικά και ακροθιγώς θεματικές περιοχές της γεωγραφίας και της ιστορίας με έναν βιωματικό και αυτενεργητικό τρόπο.

Με αυτή την φιλοσοφία διδασκαλίας στα παιδιά παρουσιάστηκαν σε powerpoints εικόνες και βίντεο από πέντε χώρες, μια από κάθε Ήπειρο της Γης (Νιγηρία-Αφρική, Ιαπωνία-Ασία, Νέα Ζηλανδία-Ωκεανία, Η.Π.Α. – Αμερική, Ηνωμένο Βασίλειο-Ευρώπη). Τα powerpoints αποτέλεσαν σημαντική αφορμή, ώστε να συζητηθούν γεωγραφικά θέματα της κάθε περιοχής, κουλτούρες, συνήθειες, τρόπος ζωής, φαγητό κτλ.

(α) Ταξίδι στην Αφρική: Νιγηρία (powerpoint)

<https://www2.slideshare.net/evamitro/ss-240272942>

(β) Ταξίδι στην Ασία: Ιαπωνία (powerpoint)

<https://www2.slideshare.net/evamitro/ss-241508354>

(γ) Ταξίδι στην Ωκεανία: Νέα Ζηλανδία (powerpoint)

<https://www.slideshare.net/evamitro/ss-243263948>

(δ) Ταξίδι στην Αμερική: Η.Π.Α. (powerpoint)

<https://www.slideshare.net/evamitro/ss-246369703>

(ε) Ταξίδι στην Ευρώπη: Ηνωμένο Βασίλειο (powerpoint)

<https://www.slideshare.net/evamitro/ss-244843183>

Στο πλαίσιο αυτό επιλέχθηκαν και **τραγούδια καλωσορίσματος** (Funga Alafia - Νιγηρία), **της δουλειάς – επιβίωσης στη Φύση** (Macoway-N. Ζηλανδία), **παιχνιδοτραγούδα (δυναμικά και ομαδικά)** (Jan Ken Pon Yo – Ιαπωνία και Button you must wander – Ηνωμένο Βασίλειο), **θρησκευτικά** (Kumbaya – Η.Π.Α.), ώστε τα παιδιά μέσα από αυτά να μπορέσουν να αντιληφθούν και τους πολλαπλούς ρόλους της μουσικής στις ανθρώπινες κοινωνίες.

(α) Ταξίδι στην Αφρική: Νιγηρία

Funga Alafia (τραγούδι καλωσορίσματος)

https://drive.google.com/file/d/1pOYhE-uiLvXWs_γXKOgBCA-nzhPz2WL/view

(β) Ταξίδι στην Ασία: Ιαπωνία

Jan Ken Pon Yo (δυναμικό παιχνιδοτραγούδο – «Πέτρα, ψαλίδι, χαρτί»)

<https://drive.google.com/file/d/11v5qs6RwEDVR2e4Xe-zpG3hutecshoP8/view>

(γ) Ταξίδι στην Ωκεανία: Νέα Ζηλανδία

Macoway (τραγούδι δουλειάς & επιβίωσης στη Φύση)

<https://drive.google.com/file/d/1pahdKGhHZq4dhRO4vvV4PRdN3HrjhKVK/view>

(δ) Ταξίδι στην Αμερική: Η.Π.Α.

Kumbaya (θρησκευτικό τραγούδι – spiritual)

https://drive.google.com/file/d/1z9-7x_RBSaHOpgVBC7BTcJBWgCyx58C8/view

(ε) Ταξίδι στην Ευρώπη: Ηνωμένο Βασίλειο

Button you must wander (ομαδικό παιχνιδοτραγούδο)

<https://drive.google.com/file/d/1hNFkxHDSwbVfu5q-qLaOf5uyohCOacGt/view>

Ειδικότερα ως προς τη μουσική διδασκαλία:

(α) Τα τραγούδια που επιλέχθηκαν είχαν έκταση μέχρι μια οκτάβα και ήταν όλα γραμμένα στη σκάλα του Ντο και παρουσιάζονταν δίφωνα. Εσκεμμένως δεν

διδάχθηκε η μελωδική σημειογραφία, ώστε να μπορέσουν τα παιδιά άμεσα να παίξουν αυτό που διδάσκονταν και να καλλιεργήσουν το αυτί τους (μέθοδος Suzuki).

(β) Διδάχθηκε μόνον η ρυθμική ευρωπαϊκή σημειογραφία, η οποία και αξιοποιήθηκε στα ρυθμικά κρουστά (σύστημα Kodály).

(γ) Το κάθε τραγούδι παρουσιαζόταν πρώτα με τα λόγια (χορωδιακό τραγούδι), συνδυασμένα με ηχηρές ρυθμικές κινήσεις (βασισμένη στη 2^η μελωδία του μεταλλόφωνου), έπειτα με ρυθμική συνοδεία από ταμπουρίνα, και τέλος οργανικά με μεταλλόφωνα (σε δύο φωνές).

Επιπλέον, η ομαδική οργανοχρησία στο σχολείο, αλλά και η εκ περιτροπής μουσική εκτέλεση μέσω webex (αξιοποίηση των breakout sessions), οδήγησε τους μαθητές σε δυναμικότερους και διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας μεταξύ τους, που φάνηκε ότι προήγαγαν την εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών της ομάδας, το αίσθημα της ατομικής ευθύνης και της ενσυναίσθησης. Με άλλα λόγια, άρχισε να ενεργοποιείται το «δημιουργικό είναι» όλων των συμμετεχόντων σε πνεύμα ομαδικότητας και συνεργατικότητας, ενώ έγινε και προσπάθεια να καλλιεργηθούν κοινωνικές δεξιότητες και πρότυπα αισθητικής, τόσο πολύτιμα σε κάθε εποχή, που συμβάλλουν στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του νέου ανθρώπου.

Αυτοαξιολόγηση:

Το Πρόγραμμα, λόγω των περιορισμών του Covid-19, χρειάστηκε να πραγματοποιηθεί σε δύο μορφές διδασκαλίας:

(α) δια ζώσης (για ένα μικρό διάστημα του ενός μήνα) και

(β) μέσω webex το μεγαλύτερο διάστημα (τέσσερις μήνες).

Στη δια ζώσης διδασκαλία αξιοποιήθηκε η αίθουσα εκδηλώσεων, ώστε να τηρούνται οι προβλεπόμενες αποστάσεις και χρησιμοποιήθηκε ως κύριο μελωδικό μεταλλόφωνο το resonator bells που έχει έκταση μιας οκτάβας με αποσπώμενες χρωματιστές ράβδους. Τα παιδιά εκ του σύννεγγυς έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στη δημιουργία της Δίφωνης Χορωδίας και Δίφωνου οργανικού συνόλου από μεταλλόφωνα και πολύ γρήγορα αντιλήφθηκαν τη σημασία της «συμμετοχικής

μουσικής δημιουργίας». Ιδιαίτερα διευκολυντικό ήταν η διδασκαλία των νοτών με ρυθμικές κινήσεις (steady beat) και σε μικρά μοτίβα τραγουδώντας, τα οποία επαναλάμβαναν στη συνέχεια στα μεταλλόφωνα. Η ανταπόκριση, στις μη οικείες προς αυτά τα παιδιά μελωδίες, ξεπέρασε τις προσδοκίες της διδάσκουσας, καθότι οι μαθητές έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον να απασχοληθούν με το μεταλλόφωνο και τα Σαββατοκύριακα (επετράπη από τη Διεύθυνση ο δανεισμός των μεταλλοφώνων του Σχολείου τα Σαββατοκύριακα και η συμμετοχή ήταν ευρεία).

Στη webex διδασκαλία τα παιδιά στην αρχή ήταν απογοητευμένα, θεώρησαν ότι δεν θα μπορούσε να συνεχιστεί αυτό που βίωναν στο σχολείο. Ωστόσο, με το χρόνο, η απογοήτευση μετετράπη σε σύντομο διάστημα σε ενθουσιασμό. Η webex διδασκαλία τροποποίησε τη μουσική διδασκαλία:

(α) Αρχικά χρησιμοποιήθηκε το ψηφιακό ξυλόφωνο και η εκ περιτροπής μουσική εκτέλεση, αλλά πολύ γρήγορα αρκετά παιδιά δανείστηκαν μεταλλόφωνα του σχολείου, ώστε να μπορούν να παίζουν κι από το σπίτι σε ένα πραγματικό μεταλλόφωνο.

(β) Το ομαδικό τραγούδι αντικαταστάθηκε από το ατομικό τραγούδι αντιφωνικά με τη διδάσκουσα, και

(γ) η ομαδική εκτέλεση αντικαταστάθηκε με την εκ περιτροπής οργανοχρησία: Τα παιδιά χωρίστηκαν σε μικρές ομάδες (breakout sessions) των 4-6 ατόμων, όσα και τα μοτίβα του εκάστοτε τραγουδιού και παρουσίαζαν το τραγούδι παίζοντας εκ περιτροπής.

(δ) καλλιεργήθηκε ιδιαίτερα το dictee: αγαπημένο τους παιχνίδι αποτέλεσε η εκτέλεση ενός μοτίβου από το τραγούδι και η πρόκληση να βρουν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας το εκάστοτε μοτίβο. Το annotate και τα breakout sessions υπήρξαν ανατροφοδοτικά στις παραπάνω διαδικασίες.

Σίγουρα ο στόχος της δημιουργίας ενός πολυφωνικού οργανικού και δίφωνου φωνητικού συνόλου, καθώς και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε επιτόπια συναυλία, δεν μπόρεσε να επιτευχθεί μέσω του webex λόγω των περιορισμών της πανδημίας, ωστόσο δημιουργήθηκε ένα ψηφιακό ηλεκτρονικό βιβλίο (bookcreator) με ηχογραφήσεις των ίδιων των μαθητών, έπειτα από σύμφωνη γνώμη των γονέων. Στο εν λόγω ηλεκτρονικό βιβλίο (με την εφαρμογή

bookcreator) τα παιδιά μπόρεσαν να περιγράψουν το μουσικό τους αυτό ταξίδι με προσωπικές αφηγήσεις και ομαδικές μουσικές εκτελέσεις, παίζοντας εκ περιτροπής.

Σύνδεσμος ηλεκτρονικού μουσικού βιβλίου:

<https://read.bookcreator.com/8lKEhFOoOROXyhZtSSwGTDbVCwE2/anmEA5ggQF-ISNzxZ0gSrQ>

Ψηφιακά εργαλεία και Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη προτεινόμενη διδασκαλία στο πλαίσιο του μαθήματος της Μουσικής στο Δημοτικό Σχολείο στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Ψηφιακά Μουσικά Όργανα

<https://playxylo.com/>

<https://www.virtualmusicalinstruments.com/bongos>

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/5840>

Δημιουργία ηλεκτρονικού βιβλίου

<https://bookcreator.com/>

On – line Ηχογράφηση

<https://online-voice-recorder.com/>

Σύνδεσμος για upload των powerpoints

<https://www.slideshare.net/>

Υλικό με παρτιτούρες από όλο τον κόσμο

<https://www.mamalisa.com/>

<https://www.bethsnotesplus.com/>

Βιβλιογραφία:

Δημητριάδου, Ε. (2010). *Ο γύρος του κόσμου σε 80 χώρες*. Αθήνα: Αιώρα.

Θεοδωρίδης, Ν. (2017). *Τραγουδοχοροί της Γης*. Θεσσαλονίκη.

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Ευαγγελία Μητρογιάννη είναι εκπαιδευτικός μουσικής στην Α/θμια Εκπαίδευση από το 2003. Είναι αριστούχος απόφοιτος του τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και Διδάκτωρ του ίδιου τμήματος με θέμα διατριβής: «Η διαθεματική προσέγγιση της Διδακτικής της Μουσικής στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο. Σύστημα Θεωρίας και Πρακτικής Διδασκαλίας». Είναι πτυχιούχος πιάνου, ανώτερων θεωρητικών και απόφοιτος του μονοετούς κύκλου Σπουδών Orff στη Σχολή Ματέυ. Κατέχει Πιστοποιητικό Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης από το ΕΚΠΑ στην «Ειδική Αγωγή και Διαπαιδαγώγηση σε Νευροαναπτυξιακές και Αισθητηριακές Διαταραχές». Επίσης ως μουσικολόγος – ερευνήτρια συνεργάστηκε με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, με το Αρχείο του Σίμωνος Καρά και με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών.

Προσωπικό Ιστολόγιο:

<http://primarymusicactivities.blogspot.com/>

Ιστοσελίδα στο Youtube:

<https://www.youtube.com/channel/UCge6fFkwWxc2-UjFQubP66A>

